

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Bartkowiak (spr.)

Sędziowie: SSO Leszek Matuszewski

SSO Piotr Michalski

Protokolant: apl. radc. Magdalena Radke

przy udziale Magdaleny Kęsy – Pietrus Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2019 r.

sprawy skazanego **M. L.**

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego oraz prokuratora

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 25 stycznia 2019 r., sygn. akt VIII K 541/18

1. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 ten sposób, że w miejsce zaliczenia skazanemu odbycia kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu o sygn. III K 339/12 od 28 kwietnia 2018 r. oraz 1 dnia zatrzymania w dniu 15 stycznia 2015 r., zalicza skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności okres odbywania kary pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie o sygn. III K 573/17 od dnia 22 czerwca 2018 r. i nadal oraz zalicza jako jeden dzień odbytej kary łącznej pozbawienia wolności okres zatrzymania skazanego w sprawie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. III K 369/18 od dnia 17 października 2017 r. godz. 23.00 do dnia 18 października 2017 r. godz. 11.10, przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

2. W pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

3. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. G. kwotę 147,60 złotych (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

4. Zwalnia skazanego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów procesu za postępowanie odwoławcze.

Piotr Michalski Hanna Bartkowiak Leszek Matuszewski

UZASADNIENIE

Areszt Śledczy w Poznaniu w dniu 10 sierpnia 2018 r. (data wpływu pisma do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu – k. 1) poinformował, iż mogą zachodzić przesłanki do wydania wyroku łącznego wobec skazanego **M. L. (1)**. Do pisma została dołączona informacja o pobytach i orzeczeniach związanych z osobą M. L. (1).

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, w dniu 25 stycznia 2019 r., w postępowaniu o sygn. VIII K 541/18, wydał wyrok łączny w sprawie skazanego, gdzie stwierdził, że **M. L. (1)** został skazany następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie **III K 573/17** za przestępstwo z art. 242 § 3 kk popełnione w okresie od 10 marca 2017 r. do 15 marca 2017 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 224 § 2 kk i art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnione w dniu 15 marca 2017 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Wymienione kary jednostkowe zostały połączone i wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności,

II. Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie **III K 156/16** za przestępstwo z art. 178a § 1 kk popełnione w dniu 5 listopada 2015 r. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin miesięcznie. Nadto orzeczono wobec skazanego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz świadczenie pieniężne w kwocie 5 000 zł;

III. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie **VIII K 651/16**, którym połączono kary wymierzone wyrokami: Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie III K 144/12 oraz Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie VIII K 946/12 i wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

IV. Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie **VIII K 63/18** za przestępstwo z art. 157 § 1 kk popełnione w dniu 17 października 2017 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności. Ponadto orzeczono nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 2 000 zł;

V. Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 19 lipca 2018 r. w sprawie **III K 369/18** za przestępstwo z art. 288 § 1 kk popełnione w dniu 17 października 2017 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto orzeczono obowiązek na prawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego poprzez zapłatę kwoty 669,60 zł.

W oparciu o tak poczynione ustalenia Sąd Rejonowy orzekł w sposób następujący:

- w pkt 1 na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk oraz art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach I, II, IV oraz V i wymierzył skazanemu karę łączną **2 lat pozbawienia wolności**;

- w pkt 2 na podstawie art. 577 kpk na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 21 sierpnia 2011 r., sygn. akt III K 339/12 od dnia 28 kwietnia 2018 r. i zaliczył dodatkowo 1 dzień z tytułu zatrzymania w dniu 15 stycznia 2015 r.;

- w pkt 3 na podstawie art. 576 § 1 kpk stwierdził, że w pozostałym zakresie połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu;

- w pkt 4 w trybie art. 572 kpk umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego odnośnie wyroku opisanego w pkt III części wstępnej;

- w pkt 5 na podstawie art. 624 § 1 kpk oraz art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym nie pobrał od niego opłaty (k. 101-102)

Powyższy wyrok zaskarżyli: skazany oraz oskarżyciel publiczny.

Skazany w opisowej apelacji wyraził niezadowolenie z wymiaru orzeczonej kary łącznej wskazując, że w jego ocenie Sąd Rejonowy powinien zastosować zasadę absorpcji. Ponadto M. L. podniósł, że jego matka jest ciężko chora i

potrzebuje jego pomocy, wskazał swoje schorzenia mocno komplikujące mu normalne funkcjonowanie i podkreślał, że po powrocie na wolność zamierza się zmienić i podjąć pracę oraz poddać się operacji jelita grubego.

Skazany jak pokazuje lektura jego apelacji wnioskował o orzeczenie w stosunku do niego kary łącznej z zastosowaniem zasady absorpcji (k. 124-124v).

Natomiast prokurator, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej zaliczenia okresu odbywania kary pozbawienia wolności podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na mylnym ustaleniu, że M. L. odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 21 sierpnia 2011 r., sygn. akt III K 339/12, podczas gdy w rzeczywistości od dnia 22 czerwca 2018 r. odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt III K 573/17.

Podnosząc w ten sposób oskarżyciel publiczny wniósł o zmianę pkt 2 zaskarżonego wyroku przez pominięcie zaliczenia skazanemu odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, sygn. akt III K 339/12 od dnia 28 kwietnia 2018 r., a zaliczenie odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt III K 573/17 od dnia 22 czerwca 2018r. (k. 133-133v).

Ponadto, przyznany skazanemu obrońca z urzędu pismem z dnia 2 kwietnia 2019 r. wniósł uzupełnienie apelacji własnej skazanego precyzując, że M. L. zaskarżył orzeczenie w części dotyczącej orzeczenia o wymiarze kary łącznej oraz w części dotyczącej zaliczenia okresu odbywania kary pozbawienia wolności. Obrońca wskazał na zarzuty rażącej niewspółmierności kary łącznej oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym ustaleniu, że skazany odbywa od dnia 28 kwietnia 2018 r. karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III K 339/12, podczas gdy faktycznie skazany odbywa od dnia 22 czerwca 2018 r. karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III K 573/17. Obrońca podniósł także zarzut obrazy prawa procesowego, tj. art. 577 kpk poprzez pominięcie w wyroku zaliczenia na poczet kary łącznej okresu odbywania przez skazanego od dnia 22 czerwca 2018 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt III K 573/17 oraz okresu zatrzymania skazanego od dnia 17 października 2017 r. do dnia 18 października 2017 r. do sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. akt III K 369/18.

W świetle powyższych zarzutów obrońca sprecyzował, że skazany wnosi o zmianę zaskarżonego orzeczenia i wymiarze mu kary łącznej w łagodniejszym wymiarze, przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji oraz zaliczenie skazanemu na poczet tejże kary okresu odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt III K 573/17 od dnia 22 czerwca 2018 r. oraz okresu zatrzymania skazanego od dnia 17 października 2017 r. do dnia 18 października 2017 r. do sprawy prowadzonej przed Sądem Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. akt III K 369/18 (k. 177-181).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skazanego (z uwzględnieniem jej doprecyzowania wniesionego przez obrońcę) okazała się zasadna jedynie w części. Natomiast apelacja prokuratora była trafna w całości i doprowadziła do wnioskowanej zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie punktu 2 dotyczącego zaliczenia okresów zatrzymania oraz odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

W pierwszej kolejności Sąd odwoławczy nie uznał trafności podniesionego przez skazanego głównego zarzutu apelacyjnego, tj. rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej. Przypomnienia w tym miejscu wymaga, że zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można podnosić wówczas „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy – gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (vide:

wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 1985r. V KRN 178/85, OSNKW 1985/7-8/60). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę ocen co do jej wymiaru, ale różnice tak zasadniczej natury, że karą dotychczas wymierzoną nazwać można by niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNKW 1995/5-6/33).

Przykładając powyższe do okoliczności kontrolowanego przypadku, a ponadto uwzględniając specyfikę orzekania co do kar łącznych, Sąd II instancji rozważył prawidłowość rozstrzygnięcia podjętego w zaskarżonym wyroku i zbadał je pod kątem współmierności.

W pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że żaden przepis prawa nie nakazuje sądowi by wymierzając kary łączną dawał prymat zasadzie absorpcji, o której zastosowanie wnosił skazany. To jest tej zasadzie, która nakazuje ukształtować karę łączną na poziomie zbliżonym do wysokości najwyższej spośród kar jednostkowych, a która to kara pochłaniałaby pozostałe kary jednostkowe. Wprost przeciwnie, art. 569 § 1 kpk odsyła do przepisów materialnych dotyczących wymierzania kary łącznej, które określają, że karę łączną wymierza się w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając przy karze pozbawienia wolności 20 lat (to obecnie górna granica kary łącznej pozbawienia wolności z art. 86 § 1 kk – dop. SO), z wyjątkami określonymi w art. 88 kk. Stwierdzić wręcz należy, że zasadę absorpcji stosuje się w wymiarze kary łącznej wyjątkowo, gdy związek zbiegających się przestępstw jest tak ścisły, że upodabnia je do jednego przestępstwa, jak w przypadku pomijalnego zbiegu przestępstw lub ciągu przestępstw, gdy nie potrzeba podwyższać progu represji karnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 21.12.2015 r., sygn.. II AKa 206/15, LEX nr 1962890).

Podkreślenia wymaga także, iż wymiar kary łącznej jest działalnością racjonalną, polegającą na oznaczaniu kary odpowiednio do stopnia związku podmiotowo-przedmiotowego między zbiegającymi się realnie przestępstwami. Nie służy to ograniczeniu odpowiedzialności karnej, lecz rzeczywistemu oddaniu zawartości kryminalnej czynów, jakich skazany się dopuścił. Celem kary łącznej jest zapobieganie sytuacji, w której skazany pociągany do odpowiedzialności karnej odrębnie za każde z popełnionych przestępstw, pozostających w zbiegu realnym, znajduje się w gorszej sytuacji z perspektywy wymiaru kary, niż sprawca, który za takie przestępstwa odpowiada w jednym postępowaniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 27 marca 2013 r., II AKa 52/13, KZS 2013/6/82)

Stwierdzić należało, iż Sąd Rejonowy, wziął pod uwagę również opinię o skazanym wystawioną przez Zastępcę Dyrektora Aresztu Śledczego w Poznaniu (k. 32-33). Opinię, z której wypływał wniosek o względnie regulaminowym zachowaniu podsądnego w warunkach izolacji penitencjarnej (raz nagradzany, dwukrotnie karany dyscyplinarnie). Zdaniem Sądu Okręgowego opinia ta była umiarkowana i nie należała do kategorii opinii nadzwyczajnych, która wymagałaby szczególnego potraktowania. Nie mogła ona przez to zostać oceniona jako czynnik przemawiający za jeszcze łagodniejszym potraktowaniem skazanego przy kształtowaniu kary łącznej. Nie można też tracić z pola widzenia, że okoliczności osobopoznawcze odnoszące się do skazanego, nie mają pierwszorzędного znaczenia przy kształtowaniu takiej kary, natomiast mogą być w znaczącym stopniu uwzględniane w postępowaniu wykonawczym, jak choćby przy ubieganiu się o warunkowe przedterminowe zwolnienie. Warto w tym miejscu wyraźnie wyjaśnić, że opinia o zachowaniu skazanego w zakładzie karnym ma charakter pomocniczy dla orzekania w przedmiocie kary łącznej, na co wskazuje treść art. 571 § 1 kpk, a jej znaczenie wiąże się z potrzebami oznaczania celów prewencyjno-prognostycznych oraz celowości kary. Znaczenie pierwszorzędne określają relacje podmiotowo-przedmiotowe zbiegających się przestępstw (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. II AKa 237/09, KZS 2010/2/46).

Wobec tego, że z uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego nie wynikają żadne rozważania odnośnie związku podmiotowo-przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi przestępstwami, za które został skazany M. L., Sąd Okręgowy był zobowiązany zająć się tą kwestią. Okoliczność ta ma, jak już wspomniano wyżej, bardzo istotne znaczenie dla wymiaru kary łącznej i nie może być pomijana w uzasadnieniu wyroku łącznego, jak to miało miejsce w kontrolowanym przypadku. Takie uchybienie zasługiwało na dezaprobatę ze strony Sądu odwoławczego. Wracając stricte do związku podmiotowo-przedmiotowego Sąd Okręgowy stwierdził, że pomiędzy poszczególnymi przestępstwami objętymi wyrokami podlegającymi łączeniu nie zachodziła zbieżność rodzajowa. Każde z przestępstw,

za które został skazany M. L. pochodziło z innego rozdziału kodeksu karnego. Okoliczność ta przemawiała zatem za brakiem podstaw do umniejszenia wymiaru kary łącznej, a okoliczność ta celowo nie została poruszona w apelacji zgłoszonej na korzyść skazanego. Sąd odwoławczy potwierdził natomiast za skazanym i jego obrońcą istnienie pewnego związku czasowego pomiędzy przestępstwami, który jednak (poza jednym wypadkiem) trudno uznać za bardzo ścisły, bowiem pomiędzy czynami objętymi wyrokami o sygn. akt: III K 573/17, III K 156/16 oraz VIII K 63/18 popełnionymi w roku 2017 minęło kilka miesięcy. Jedynie skazania za czyny objęte wyrokami VIII K 63/18 oraz III K 369/18 dotyczyły przestępstw popełnionych tego samego dnia (17 października 2017 r.), tak więc tylko w tym ostatnim przypadku związek czasowy był bardzo bliski. Natomiast jeden z czynów miał miejsce zdecydowanie wcześniej bo w listopadzie 2015 r. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że tak ustalony związek między przestępstwami nie uzasadniał zastosowania zasady absorpcji w większym zakresie niż to uczyniono w zaskarżonym orzeczeniu. Zbieżność podmiotowo-przedmiotowa pomiędzy przestępstwami nie była aż tak duża i nie sposób uznać, że upodabniała ona wszystkie czyny do jednego przestępstwa. Skazany nie podnosił zarzutów związanych z błędnym ustaleniem związku podmiotowo-przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi przestępstwami, jednakże Sąd Okręgowy odnosząc się do zarzutu niewspółmierności wymierzonej kary odwołuje się także do tych kwestii aby podkreślić trafność określonego przez Sąd Rejonowy wymiaru kary łącznej.

Sąd Okręgowy uważa też, że istotnie należy zaakcentować fakt, iż celem kary łącznej nie jest premiowanie osoby wielokrotnie łamiącej porządek prawny lecz zapewnienie racjonalnego stosowania kar i środków karnych przez likwidację w postępowaniu wykonawczym ich swoistej, wynikającej z kilkakrotnych skazań, konkurencji. Popełnienie więcej niż jednego przestępstwa jest zaś okolicznością, przemawiającą za orzekaniem kary łącznej surowszej (por. wyrok SA w Białymstoku z 6 listopada 2012 r., II AKo 129/12, LEX nr 1236007).

Jak wynika z poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń, M. L. jest wielokrotnym sprawcą przestępstw (vide KRK k. 34-37-11). Jego postępowanie cechuje zatem wyraźna powtarzalność aspołecznych zachowań. Z analizy karty karnej skazanego wynika, że dopuszczał się on różnych rodzajowo czynów skierowanych przeciwko różnorodnym dobrom prawnym. Warto również zwrócić uwagę, że skazanemu wcześniej wymierzano kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Nie wpłynęło to jednak pozytywnie na zmianę zachowania skazanego, który doprowadzał każdorazowo do zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonych kar. Również orzeczona kara ograniczenia wolności w sprawie o sygn. III K 156/16 nie była przez podsądnego wykonywana co doprowadziło do jej zamiany na zastępczą karę pozbawienia wolności. Wszystko to pociągało za sobą wnioski o potrzebie umniejszenia wpływu reguły absorpcji na wymiar kary łącznej, a uwzględnienia w znacznie większym stopniu zasady kumulacji.

Podsumowując, Sąd Okręgowy uznał, że Sąd I instancji przy orzekaniu wobec skazanego kary łącznej prawidłowo zastosował zasadę absorpcji (czyli częściowej absorpcji i częściowej kumulacji). W sytuacji, gdzie suma podlegających łączeniu kar objętych węzłem wyroku łącznego wynosiła 2 lata i 9 miesięcy pozbawienia wolności, a najwyższa z kar podlegających łączeniu to 1 rok pozbawienia wolności (wymiar kary ze sprawy VIII K 63/18), Sąd Rejonowy zasadnie wymierzył jako łączną karę 2 lata pozbawienia wolności. W przypadku tego skazanego nie ujawniły się przecież okoliczności nakazujące w większym rozmiarze uwzględniać zasady absorpcji. I to w stopniu znaczącym, gdyż dysproporcja między karą wymierzoną a tą, którą można byłoby określić mianem wzorcowej, jak wyżej podkreślano, musi być rażąca.

Uznać też należało, że łagodzeniu orzeczonej kary łącznej sprzeciwiały się względy prewencji ogólnej. Wobec skazanego orzeczono dotąd kary aż dziewięćmioma wyrokami za przestępstwa umyślne, odbywał już kary o charakterze izolacyjnym, a mimo to nie zaniechał popełniania czynów zabronionych. Świadczyło to o lekceważącej normy porządku prawnego postawie skazanego i jego wyraźnej demoralizacji.

Sąd Okręgowy jest też zdania, że Sąd niższej instancji prawidłowo wywiązał się ze swego obowiązku badania oraz uwzględniania okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść podsądnego. Stosownie do art. 85a kk orzeczona kara łączna 2 lat pozbawienia wolności wypełni też cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wszystko to prowadzi do wniosku, że proponowany w apelacji wymiar kary łącznej przy uwzględnieniu jedynie zasady absorpcji nie byłby właściwą reakcją wymiaru sprawiedliwości. Skutkowałby nieuzasadnionym obniżeniem kary łącznej, a w konsekwencji spowodował, że sprawca nie poniósłby należytej odpowiedzialności za swe czyny. W odczuciu społecznym zaniżona kara mogłaby też rodzić przeświadczenie o pobłażliwym traktowaniu wielokrotnego sprawcy przestępstw.

Natomiast podnoszone przez skazanego argumenty dotyczące potrzeby opieki nad jego najbliższym członkiem rodziny (schorowaną matką), złego stanu zdrowia M. L., czy deklaracja poprawy życia, nie miały istotnego wpływu na wymiar kary łącznej, a zostały przedstawione czysto instrumentalnie. Mogą one stanowić powody do rozważenia dla sądu penitencjarnego w postępowaniu wykonawczym, natomiast jak widać po popełnianych przez skazanego dotychczasowych przestępstwach, okoliczności powyższe nie były przeszkodą do wchodzenia przez skazanego w konflikty z prawem.

Przechodząc do zbadania słuszności zarzutów prokuratorskich Sąd II instancji uznał trafność zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych (a także wymienionego w uzupełnieniu apelacji skazanego autorstwa jego obrońcy). Sąd Rejonowy orzekając o zaliczeniu na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności w sposób nieprawidłowy ustalił okresy podlegające temu zaliczeniu. Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku sam zresztą dostrzegł swój błąd. Stwierdzono zatem, iż Sąd niższej instancji nieprawidłowo przyjął, że skazany aktualnie odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 21 sierpnia 2011 r., sygn. akt III K 339/12, podczas gdy w rzeczywistości od dnia 22 czerwca 2018 r. odbywa on karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt III K 573/17. Natomiast wymieniony przez Sąd I instancji wyrok ze sprawy o sygn. akt III 339/12 w ogóle nie dotyczył skazanego M. L..

Chybione było również stwierdzenie Sądu Rejonowego, że zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej podlega okres zatrzymania M. L. w dniu 15 stycznia 2015 r. Dokładna lektura akt sprawy prowadzi do wniosku, że zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności podlega z całą pewnością okres odbywania przez skazanego od dnia 22 czerwca 2018 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt III K 573/17, a także okres zatrzymania M. L. w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu pod sygn. akt III K 369/18 od dnia 17 października 2017 r. godz. 23.00 do dnia 18 października 2017 r. godz. 11.10. Sąd Okręgowy w pełni zgodził się więc z apelującym prokuratorem, że Sąd Rejonowy błędnie ustalił okresy podlegające zaliczeniu na poczet kary łącznej wymierzonej wyrokiem łącznym, co wynikało z niestaranności Sądu Rejonowego. Obrońca skazanego w uzupełnieniu apelacji również wskazywał na tę kwestię i wnosił o zmianę orzeczenia w tym zakresie.

Mając na względzie powyższe ustalenia, Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że w miejsce zaliczenia skazanemu odbycia kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu o sygn. akt III K 339/12 od 28 kwietnia 2018 r. oraz 1 dnia zatrzymania w dniu 15 stycznia 2015 r., zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności okres odbywania kary pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III K 573/17 od dnia 22 czerwca 2018 r. i nadal oraz zaliczył jako jeden dzień odbytej kary łącznej pozbawienia wolności okres zatrzymania skazanego w sprawie Sadu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. akt III K 369/18 od dnia 17 października 2017 r. godz. 23.00 do dnia 18 października 2017 r. godz. 11.10 przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku).

Nie dostrzegając powodów do dalszej ingerencji w zaskarżone orzeczenie, Sąd Okręgowy w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, o czym orzekł w punkcie 2.

W pkt 3 wyroku, na podstawie § 17 ust. 5 oraz § 4 ust. 3 w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714) Sąd zasądził na rzecz adw. A. G. kwotę 147,60 złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

W punkcie 4 wyroku orzeczono o kosztach niniejszego postępowania. Sąd odwoławczy na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego w całości z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, uznając, iż nie będzie on w stanie ich ponieść. Nie ma on bowiem majątku, a obecnie odbywa karę pozbawienia wolności. Za zwolnieniem skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów procesu za postępowanie odwoławcze przemawiała zatem jego trudna sytuacja materialna.

Piotr Michalski Hanna Bartkowiak Leszek Matuszewski